

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

WWW.UNILIB.RU

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броја.—
Цена му је на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четврт год. 1 ф. а пр

БРОЈ 31. У Новоме Саду, 21. Августа 1861. ГОД. IV.

Литургични Катихисисъ.

О светымъ сосудима, стварма къ Богослужению потребными.

(Продуженъ.)

Шта је дарохранителница?

Ковчежићъ или кивотъ на сохранение светы дрова ради причешћа болесни, и ради пређеосвећене литургие, называ се дарохранителница, као што је споменуто у глави другој. Овай освећений сосудъ есть на подобие једне чаше или на подобие мале цркве са покриваломъ, зато, да би освећени дари неповредили се, и стои застртъ на самомъ престолу.

Шта је крстъ?

Св. крстъ есть знаменъ нашегъ спасения, и зато свакій христијанинъ треба предъ очима да има као силу Божију; онъ је дужанъ на свакомъ сосуду изображень быти, а нарочито на светој трапези стояти мора, као орудије страсти Христове, јеръ безъ св. крста никакво богослужение чинити се не може. Тай св. крстъ изражава распятие Христово, и то по обичају восточне цркве, не изрезанъ, но молованъ или фино одъ дрвета изсеченъ быти има.

Шта је Евангелие?

Евангелие называ се книга, у којемъ се слово Божије новогъ завета одъ четири Евагелиста, Матеа,

Марка, Луке и Іоанна написано садржи. Св. Евангелие изображава самогъ Господа Іисуса Христа живећегъ и говорећегъ, и на престолу присносущногъ; и зато што је у найболјемъ почитанию драгоценно и еребромъ оковано име быти.

Шта је кадилница?

Кадилница есть сосудъ, у комъ се благовонный тамянъ сажише, и значи такођеръ гробъ Христовъ, „когробъ плотски,” а гвожђе или сребро, тѣло његово, угљевлѣ душу, а ватра божество, дымъ пакъ одъ тамяна благовонный мирисъ тѣла Спасителѣва, т. је аромата коима су благочестиве жене Мироносице тѣло му помазале.

Зашто се кади тамјаномъ по цркви?

Каћенъ благовонногъ тамяна изъ многи узрокабыва, а ово је:

1. За изявити желю нашу, да бы молитва наша, коя по падению ние могла безъ ходатая Христа сына божијегъ узићи на небо, садъ заступањемъ његовимъ, као кадило исправила се, и као дымъ у врхъ летећи возноси се ка Господу Богу, јръ и псалмопевацъ молећи се Господу говори: „Да испракитса молита моја, ико кадило предъ тобој“ т. је, као што дымъ свойствено пењ се горе, тако и молитве наше, кое се у време богослужения творе, да се попну предъ престолъ божиј, и нама божију милостъ исходатайству.

2. За изјавленј тога, што ангели молећимъ се людма при свакомъ каденю молитву свою узносе Богу, по реченому: „и дрѓи ангел прїиде, и ста предъ олтаремъ имѣа кадилницу злату“ и пр. Апок. 8. 3.

3. И зато се кади, што мы кадеаћимъ означавамо чистоту наше душе и срца као мисленогъ вертепа, у

коемъ мы сакрушаваючи нашу совѣсть обиталище св. Духа устроивамо, и кадећи св. храмъ, призивамо га да излие благодать свою на насъ, како што є на свете апостоле у време Пятдесятнице излио, по ономе: „излив ћи дѹха моегѡ на всѧкѹ плоть.“

4. За подражание староваконогъ обреда; самъ є Богъ заповедио кадило приносити; „да кадитъ Ааронъ надъ кикотомъ думіамомъ и пр. Исход. 3. 7.

5. Во образъ божествене славе: „и покадитъ Ааронъ надъ кикотомъ думіамомъ, — и покри облакъ скинїю, и слави господни исполнила скинїѧ“ Исход. 40 с. 34. и 3. цар. 8. 11.

6. При свакомъ каденю света места и ствари чествую се а престоеће освећаваю се.

7. Каденъ истогъ тимиамомъ збогъ чега се Господъ почитує, наложе црква света по 3. правилу апостолскомъ, јоштъ изъ почетка Христијанства изданимъ.

8. Каденъ на св. литургїи осимъ найвећегъ и найдубљегъ страхопочитания у тайномъ изображению, означава оне даре, кое при рођеню Христовомъ т. є. три цара принели есу, и онай благовонный мириль, показыва чисту молитву, и савршенъ благий дѣла, изъ кои благовоние изилази. 2. Кор. 2 15.

(Продужиће се.)

Свећа у тами и у сумраку.

(Продуженъ.)

Хайдемо далъ. Башъ и онда, кадъ бы се я увѣрио, да ты вѣрно извршуєшъ све дужности грађанина, родителя, супруга, сыва, друга, јоштъ и онда бы я теби рекао, да све то јоштъ ние доста!

Ние доста за то, што на небесима живи Богъ

кои е тебе створио, кои те чува, кои жели тебе учинити за павѣкъ срећнымъ, и кои је теби дао законъ. Па съ тога имашъ ты јоштъ једну дужностъ, коя превазилази све оне остале, а то је дужностъ почитания, побожности, благодарности, любави, преданости и молитве къ Богу найсavrшениемъ существу. Те дужности су важне, јоштъ важније, негъ оне што ихъ имашъ къ своимъ ближњима. Никада се оне не меняю ма ты у комъ предѣлу свѣта и ма у каквимъ околностима живио, свагда и у свако време дужанъ си вѣровати у Господа Бога, дужанъ си ухвати се у нѣга, благоговѣти предъ нимъ, благодаранъ му быти, нѣга више свега любити, и нѣму се молити!

Но ты велишъ; я самъ добаръ, и немогу себи ништа пребацити!

Тако неможе за себе говорити човѣкъ кои је неблагодаранъ. А ты си врло неблагодаранъ према Богу, за то што си нѣга сасвимъ заборавио. Онъ је твој отацъ; одъ нѣга си ты получио животъ, разумъ, човеческо достојанство, здравље и земальска блага; онъ је створио овай свѣтъ теби на ползу и на радость, онъ је спремио за тебе и неисковано блаженство на небу, онъ је твой Господь и господаръ; онъ ти је готовъ опростити твоя сагрешења; онъ је дуготрпеливъ и многомилостивъ; онъ люби тебе особито! Па чиме ты враћашъ нѣму за сва та добра? — Ты нѣга нељубишъ, ты га непочитуешъ; ты у хладномъ срдцу својеме подранюешъ пусте мисли које измислише противници божии, да бы себе ослободили одъ покорности къ Богу. Да, ни не само неслужишъ Богу, него јоштъ презирешъ и друге кои нѣму служе, измејавашъ и ругашъ се вери и оныма, кои по њој живе! — Безумный, неблагодарный јадни човѣче! И ты јоштъ смешъ

рећи: Я самъ добаръ, я немамъ шта себи пребаџива-
ти! — и мислишъ да испуниваши свое дужности!

Немой се дуже варати, признай болъ да ти се
чини тешко иго вѣре, па жељеши се нѣга опрости, измыслио си нѣкакво невѣрие, кое ты вѣромъ поште-
нога човѣка зовешъ. Вѣра е твоя гола, празна рѣчъ
съ којомъ желишъ предъ людма сакривати свое слабо-
сти, и заблуденія, коя изцѣлити може само единавѣ-
ра християнска. Твоя вѣра можда е кадра единоми-
сленике твое одъ човечие казни сачувати, аль ихъ
ние кадра у царство небесно довести.

6.

„Чинити добро ближњима — то је
моя Вѣра.“

Чинити ближњима добро, — то је прекрасно дѣ-
ло. Башъ томе дѣлу и учи Христијанска вѣра; то за-
повѣда она одма после прве свое заповѣди. Козљуби-
ши Господа Бога твоего всѣмъ сердцемъ твоимъ.....
сѧ єсть перва и больша заповѣдь. Етора же по-
добна єй: Козљубиши искренњаго твоего, ико самъ
себе. Ез сю обою заповѣдю весь законъ и пророци
кисалъ, (Мат. XXII, 37. 39, 41.)

Ето у чему се састои нравственна страна праве
вѣре. А у тебе драги мой, по твоимъ властитимъ
рѣчма, сва се вѣра састои само у добочинству къ
ближњима.

Да може човѣкъ добро ићи, мора онъ имати дѣ-
ноге. Исто тако, ако хоћемо да наше дужности на
земљи точно испунимо, и царство божие заслужимо,
то смо дужни обадве оне велике заповѣди испуни-
вати. Любити Бога свимъ сердцемъ своимъ, а ближњъ-
га, као себе самога.

Друга ова заповѣсть редко се испунива тамо, гдѣ

се прва недржи. Само Христијани, кодъ коихъ се любавъ ближњима оснива на любави къ Богу, кадри су любити право, дѣятелно, чисто и постоянно.

Ко су найвећи добротвори човеческога рода? Люди кои Бога любе! — Одкуда посташе они добротвори, ко ихъ упути да граде задужбине? Вера Христова то учини! — Коя се добротворна заведения у добромъ станю налазе и дуго постоје? Она, коя основа Христова Вѣра.

Ко је подигао болнице? Ко прима и одрављае сиротну дѣцу; ко се стара за слабомоћне старце, и за страдалнике? Ко је побуђивао люде да подижу и држе добротворна заведения јоштъ у она времена, кадъ је духъ времена силне препоне дѣлу томъ на путъ стављао? Ко је уобште уредио сва многоразлична заведения ради спасителнога живота како тѣлеснога тако и душевнога? Све је то урадила Вѣра Христијанска.

А христијанска вѣра производи сва та добочинства изъ любави къ Богу, коя је найячи темель, и найчистији изворъ любави къ ближњему, као што рече возлюбленiји ученикъ Христовъ Јоаннъ: „ш се мз вѣми, ико любимз чада Божїа, ёгда Бога любимз.“

Нисакле чудо, што се у Христијанскомъ животу найчешће и найрадије говори о човеколюбију, о братской любави, о стараню за сиромаке.

Где међу Христијанима нема овихъ добрыхъ дѣла, тамо нема ни праве вѣре, ни Христијанскогъ живота; такви люди зову се само Христијани, али су управо незнабожци и гори одъ глупыхъ поганика. Ни једанъ радъ не може быти безъ причине, а причина и наиболъ побуђенъ къ братинской любави, свакда је била и быти ће любавь къ Богу.

Не вѣруй, драги мой, онима кои ти кажу, да безъ любави къ Богу, може быти праве любави къ

ближнимъ. Безъ Спасителя и Господа нашега Иисуса Христа, нема доиста праве, чисте, и постояне любави къ ближнѣму. Ако се и нађе кои, што у име свога разума, а не Бога ради, добро чини, мотри само добро на нѣга, па ћешь се увѣрити, да онъ при свое добочинству, предъ очима нема ползу ближнѣга, него свою какву себичну намѣру.

(Продужиће се.)

**Пописъ библічнихъ икона,
кое се у нашимъ школама деци показую*)**

A. Старый Завѣщ.

1. Икона. Изгнание Адамово изъ Рая.
2. Смрть Авельва.
3. Потопъ.
4. Ноева жертва;
5. Зданѣ куле вавилонске и разселиванѣ народа;
6. Авраамъ и три анђела;
7. Бежанѣ Лотово изъ Седома.
8. Жертва Авраамова.
9. Исакъ благосила Іакова.
10. Браћа продаю прекраснога Јосифа.
11. Јосифъ се дає браћи познати.
12. Како је Фараонова кћи Мойсеја изъ воде изводити дала.
13. Мойсей чини чудеса предъ Фараономъ.
14. Прелазикъ Израилтјана преко црвенога мора. стубъ обличный, и потера Фараонова.

*) Ово је по книзи: Bilder zum Anschauungs Unterricht, Stuttgart Schreiber u. Schill. Пописъ се ставља овде на захтеванѣ многихъ учителя, кои немачки познаду.

15. Мойсей доноси заповѣди Божије са горе Синайске. (На таблици првог треба да је 4, а на другој 6 заповѣди; а на икони је вальда збогъ симетрије стављено на свакој по петъ. Ово бы требало да учитељ самъ вешто поправи).
16. Бакарна змия коју подиже Мойсей на мотку;
17. Мойсејева последња молитва предъ смртъ и по гледъ на земљу обећану са горе Нававъ;
18. Честита сная Рутъ купи класъ на ниви Воозвождателнијија да свекрву своју зарани.
19. Анна и Елканъ предају малога Самуила на службу Божију првосвештенику Илију.
20. Самуилъ помазује малога Давида за цара Израиљскогъ.
21. Давидъ и Голијатъ.
22. Смртъ Авесаломова.
23. Зиданъ цркве Соломонове.
24. Ровоама саветује Самеј Божијем човекъ да не ратује противу народа Израиљскогъ и противъ Јеровоама, и онъ га послуша и врати се съ војскомъ на трагъ. (Паралипоменонъ II, 11; 1—5).
25. Узлазакъ пророка Илије на небо, и пророкъ Слисеј.
26. Чудо пророка Слисеја, како умножава уљу удовице, и избавља њу и њену децу одъ немилостивога зайдодавца. (IV. царства, 4. 1—8.)
27. Пророкъ Исаја долази болестноме Езекијицу ру Юдејскомъ па му јавља да уреди свою кућу јер ће умрети; а пошто се овако помоли Богу и покая, по други путъ му јавља Исаја, волю божију да ће оздравити и јошъ 15 година живити. (Исаја, 38, 1—6.)
28. Пророкъ Даніилъ у лавовској јами. (Данил. 6. 16—23).
29. Товия съ анђеломъ Рафаиломъ, кодъ реке Тигра.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

30. Јуда Макавеј у Масифу код Јесусалима износи свете књиге и одежде, и побуђује народъ противу угњетателя. (І. Макав. гл. 3; ст. 45—50.)

Б. Новији Завѣтъ.

1. Благовести.

2. Рођење Јисусово.

3. Мудраци источни кланяју се Јисусу.

4. Дванайстолѣтни Јисусъ у храму.

5. Крштење Јисусово; *)

6. Јисусъ тера продавце изъ цркве.

7. Разговоръ Јисуса са Самарянкомъ на студенцу!

8. Јисусъ учи народъ са горе.

9. Јисусъ исцѣлює разслабљнога кога крозъ кровь унеше у собу (Луке 5. 17, 20.)

10. Младињъ у Наниу.

11. Јисусъ на мору у време буре избѣгава Петра, кој умало што се сине утопио био. (Мат, 14. 22. — 33.)

12. Јисусъ нараши 5000 људи.

13. Преображение Христово.

14. Мария слуша проповедъ Јисусову, а Марта се тужи што има много посла. (Евангелие што се чита ва богоједине празнике. Лук 10 38 — 42.)

15. Христосъ благосиля малу децу.

16. Каяњъ блуднога сына.

17. Милостивый Самарянинъ.

18. Воскресение Лазарево.

19. Улазакъ Јисусовъ у Срушалимъ.

20. Тайна вечера.

21. Јисусъ се моли Богу у Гетсиманији; Петаръ Јаков

*) Иконе подъ 1. и 5. бројемъ нису сасвимъ добре; зато место ни вала показати оне што су у цркви.

и Јоанъ спаваю; Јуда и војници съ букињама и съ оружјемъ долазе.

22. Јисусъ предъ Каяфомъ. (Мат. 26. 57 — 75.)

23. Пилатъ предае Јисуса Јудеима да га распну. (Јоан. 19—1—8)

24. Јисусъ носи крстъ на Голготу. (Лук. 23. 33 — 48.)

25. Јисусъ на крсту.

26. Полагање у гробъ.

27. Воскресение Христово.

28. Вознесение Христово.

29. Каменованје прводиякона Стефана.

30. Обраћање апостола Павла.

Чему ваља школа да научи дете.

Кадъ дете првый путъ у школу дође, види се, да осимъ нешто мало недоступавногъ и тако рећи несвестногъ разговора, ништа друго незнан. Запиташъ ли га ма о какой домаћој ствари, коју сваки данъ виђа, опетъ не уме одговора дати. Школа дакле мора неразумно почетниче то найпрво говорити научити, и извештити га, да предложена питанја не съ „есть“ или „није“ или съ „да“ или главомъ потврђује и одриче, него да ихъ чистымъ уставъ сложевнимъ речма одговара. Садъ топрвъ кадро је дете оно учити, чега је ради доведено; а то је:

1. Да люби родитељ свој, кој га родише, кој га ране и од-а зла бране, кој данъ и ноћъ надъ вњимъ лебде, старајући се о њему и срећи његовой, кој и при самомъ самртномъ часу-при страшной онай борби душе и тела, сузама очи свое орошавају жалећи што га самца иза себе у широку остављају свету. Заиста неизмерна је любавь родитељска према

породу своме и вичимъ се другимъ наплатити не може, дали опетъ съ любавлю-чудномъ везицомъ што сердца людска веже любавлю-злаћаномъ жицомъ, што волю къ воли привлачи. Любавь ту има одкуда дете црпти. Ено му дивныхъ библичныхъ повѣсти, изъ коихъ видити и уверити се може, да благословъ отчинъ утврђує деци домове, а клетва материна изкоренює ихъ до основа. Ено му сильно приповедчица за то згодно скроевыхъ, де видити може, како пролази онай ко свогъ отца люби и поштуе, како ли онай кои майку свою срамоти и врећа. Ено му напоследку мудрыхъ и светыхъ мужева изречения, која му любавь ту довольно неговати могу; само иште се одъ учителя одважне волъ, и да не мисли, да су то ситнице ништаве за децу.

2. Да люби Бога, невидимогъ отца свога, отца родителя нѣговыхъ, кои му очи даде, да може сматрати толике сияне светове и толика тайне пута чуда у природи; кои му уши даде, да може слушати мудре зборе, любко птичие појанѣ и умилный жуборъ лађаныхъ потока, кои му говоръ даде, да може излити осећања душе свое, и хтенѣ и нехтенѣ волъ свое; кои му разумъ даде, да може повјати сво светско биће свое, да може царовати надъ свыма поднебеснимъ стварма; кои му умъ даде, да може схватити божанствену науку единца нѣговогъ, да при бури и непогоди осети свемогућство нѣгово, а при тишини благость му неизречену.

Любавь къ Богу оснива се на любави къ родитељима, јеръ ко люби отца свогъ видимогъ, тай може любити и оногъ невидимогъ. Изъ любави те свако добро извире; она ће унугити дете, како ће поштовати родитељ и бояти се Бога; она ће му показати, како ће имъ найбољ угодити моћи; она ће га научити, како вади ближњага любити, како старшине

предусретати, како ли съ млађима поступати; она му неће допустити, да прекорачи законе божије ни налоге родитељске; она ће га, крозъ беде и неволју, крозъ страсти и опачине светске срећно спровести и къ цљи одвести. Жития поедивихъ светихъ и богоугоднихъ мужева јесу пространо попљ, на комъ дете врле образце чисте любави наћи и млађано свое срце ныма питати може. Тако исто и св: изречения старогъ и новогъ завета јесу добра средства, коима школа дете къ любави Богу приводити може.

3. Да люби веру свою, која га је гола нага у очистително крило своје примила и съ Богомъ измирила, која ће му путевођа овогъ живота бити, која ће га обдржавати у умереномъ христијанскомъ животу, која ће га наближе съ Богомъ и свойствима божијима упознати, која ће му омилити путове добродѣтeli а огадити путе грешничке. Но познато је, да по природи својој човекъ оно што сасвимъ непознае, не може свестно любити, дакле ни веру. Зато мора се школа постарати, да детету све што къ вери припада, разложи, разясни, да зна, да ни једанъ обредъ, ни једанъ сасудъ црквены, не постои голе параде ради, него ради душевногъ сазидания послѣдователя Спаситељнихъ: јеръ сваки је тай обредъ пунъ душеполезнихъ значая. Жития светитеља и угодника божијихъ и чудеса она, који они веромъ чинише јесу и овде такође сгодна средства, коима се любавь къ вери својој у детету утврђује, а и ова песмица неће бити одъ штете:

1.

Православну веру свою

Свагда бодро чувай съне

Недай, недай, да је душманъ

Кињомъ својомъ рукомъ дирне.

У нъой сыне, отци твои

Срећне века вековаше,

Съ нъомъ у беди и неволи

Съ нъомъ у туги кликоваше.

3.

И кадъ оно грозни вуци

Попалише доме наше,

Кадъ за свету свою веру

Силна наша браћа паше,

4.

Тада-нъоме обилато

Србска срдца изпунъна

Не клонуше, већъ трпеше

И чекаше данка жељна.

5.

Православку свою веру

У којай си крштень сыне,

Недай, недай, да є душманъ

Злобномъ својомъ рукомъ дирне.

(Продужиће се)

Плаво небо и облаци.

Едно дете загледа се у облаке, пакъ онда уздане и своем отцу рекне: Кад само неби облаци то лепо плаво небо замућивали! а отацъ му одговори: есте ведро небо лепо, а ние ни одъ нѣга увекъ асне; башъти облаци, што плаво небо кадкадъ скриваю, изливаю кадкадъ найвеће благослове на насть.

Б р б л я н ъ.

Мудрогъ Демокрита упита после дужегъ говора єданъ брбльовъ: гдји би те могао и сутра наћи, да мало съ тобомъ продиванимъ; а Демокритъ му рече: онде где я неби желио тебе наћи.

Х в а лиша.

Неко дође у Шпарту, и стане се єдномъ Шпартанцу хвалити, како дugo на єдной нози стајати може, и рекне: я ћу се обкладити о што оћешъ, да ти ниси у станю толико издржати. „Да богме да нисамъ — одговори Шпартанацъ — аљ то свака гуска може.

Воспитањъ деце.

Мудромъ Аристипу дође єданъ богатъ човекъ, и замоли, да му сина на науку прими, па къ упита, шта ће зато платити имати; а кадъ Аристипъ рече, поплаши се ова тврдица и викну: за те ћу новце я себи роба купити, кои ми је башъ нужданъ. Купи — рече му Аристипъ, па ћешъ ихъ два имати.

Шта има учитель чинити да своје материјално станј побольша.

Учителско је звание једно одъ први звания, материјално му је њево становје једно одъ последњи. Одъ учителя се много иште, но одвећь му се мало дав. — Онъ дѣла безъ престанка одъ ютра до мрака, и текъ да заслуженомъ корицомъ хлеба само себе и свою убогу породицу заравити може. Сви други званичици,

еви трговци, све занатлије и художници, а найпосле
 и сами простаци, приликомъ материјално се подижу
 и падају, једанъ само народный учитель остає у томъ
 найпостояннији. Онъ нити шта изгубити, а јоштъ мањ
 шта добити може. — Онъ материјално одъ свију на
 найнижемъ степену стоји. — Сваки човекъ био онъ
 ма каква му драго стања и звания, гледи начине и
 труди се свое материјално стање побољшати. Средства
 су овогъ побољшана различита. Јдни подижу се и
 напредую земљедѣлијемъ, други трговиномъ, јдни от-
 петъ занатомъ и рукоđлијемъ, а многи и добромъ
 годишњајомъ званичномъ наплатомъ. Учитељ одъ ових
 средства нема ни једног, нити их имати може, почемъ
 је у дужности звания свогъ у толико ограничењу, да
 се осимъ школе далъ никудъ мачи не може. Латиљ
 се економије, напустио је и пренебрегао воспитание
 и изображение поворене му деце. Јељ радъ тргови-
 номъ подпомоћи свое материјално стање, и за ово се
 иште времена, и средство новчано? Ако је пакъ радъ
 да отъ годишњаја свое заслуге за будућу свою старость
 неку частицу на страну метне и уштеди, сви су му
 напори суетни, јербо ињму се једномъ заслужена пла-
 та његова па лотове и драмове мери, пакъ јоштъ иљ
 му се изда или не изда, а више пута и пропадне. И
 онъ мора све то равнодушно да гледа и сноси, јербо
 грамзити за богатствомъ и сувишкомъ, учитељу не-
 пристој почемъ навлачи на себе „грѣхъ смртнији“, и
 тако до вѣкъ мора да остаје убогъ и сиромахъ.

Побољшаню материјалногъ свогъ стања, учитељ
 другогъ средства имати не може, осимъ два слѣдују-
 ћа; прво: да се гледа и утврди, да у једномъ месту
 учитељемъ остаје, докледодъ је живъ, а не да се изъ
 једногъ места гони, и у другој прѣгони; јербо честомъ
 се обомъ изъ једногъ места у друго, расце и оно што
 има. Наша пословица каже: *двалиш се селиши, и с-*

данишъ гореши, све једно с.“ И наши свештеници ни су наплаћени Богъ зна како и колико, ал' опетъ су материјално свое станъ кадри побољшати, а само зато што су непокретни. Ц. к. чиновници војничкогъ реда добро су плаћени, па опетъ материјалко свое станъ побољшати и утврдити не могу, почемъ се изъ једногъ места у друго, изъ једногъ краја царства у други край често премештаю, ал' зато су они пензионъ осигураны. Тако дакле ово је друго средство, съ коимъ бы требало и учитељ што пре осигурати, јер бо осимъ ова два средства къ побољшаню материјалногъ стана народный учитељ другогъ имати не може. Са овимъ бы у нечемъ осигуранъ и утѣшенъ био, а иначе мимоићи га неће она наша пословица „младъ воякъ, старъ просиякъ.“

Младенъ Бошњаковићъ
Учитељ.

Учитељска места.

У Сент-Бурђу кодъ В. Бечкерека упразнѣно је учитељско место Плата је годишња у готовомъ новцу 130 фор. а. вр. 24. кибле чиста жита, 24. кибле кукуруза, 2. хвата тврди дрва, сламе колико треба 2 и по ланца ораће земљъ, и слободно обиталиште и башта Проситељи имају се до 17. септ. т. г. на представника общтества Емануила Бокшана обратити

У Костайнци (у Хрватской) упразнѣно је учитељско место, годишња му је плата 200. фор. а. вр. 8. хвати дрва, башта и слободань квартири. Проситељи до конца августа т. г. имају се на костайнично общтество обратити.

У Мартонишу (срезу потискомъ) упразнѣно је учитељско место I. разреда. Плата је годишња 210. фор. а. вр. 42. фор. а. в. у име квартира. 16. ланца по 2200. квадр. хвати ораће земљъ, 2. хвата тврди или 4. хвата меканы дрва и 300. спопова трске. Проситељи се имају до 14. септ. т. г. на общтинско поглаварство обратити.

У Новомъ Саду упразнѣно је учитељско место у филиалной нормальной школи при цркви свето-Јовановской. Годишња је плата 315. фор. а. вр. 6. ф. паушала. 3. хвата дрва, и слободань квартир. Проситељи до 13. септ. т. г. на плем. магистратъ Н. Садскій обратити се имају.